

SAJTÓKÖZLEMÉNY**Denevérmentés a Budapesti Állatkertben
Ma van a denevérek világnapja**

Budapest, 2021. április 17. (szombat) – A Fővárosi Állat- és Növénykert vadállatmentő központjában évente több száz bajba került, védett vagy fokozottan védett denevért mentenek meg a biztos pusztulástól. A denevérek világnapján az Állatkert a denevérek védelmére és fontos ökológiai szerepükre hívja fel a figyelmet.

Egy nemzetközi denevérvédelmi szervezet, a Bat Conservation International (BCI) kezdeményezésére a természetvédők szerte a világon április 17-én ünneplik a denevérek világnapját. A jeles nap eredeti angol elnevezése – International Bat Appreciation Day – utal a célokra is, ezek pedig a denevérek megismertetése a széles nyilvánossággal, ökológiai jelentőségük méltatása, valamint a denevérekkel szembeni indokolatlan előítéletek megszüntetése, helyes megítélésük elősegítése.

A denevérekkel kapcsolatos természetvédelmi munkából a Fővárosi Állat- és Növénykert is kiveszi a részét, mindenekelőtt a hazai denevérfajok segítségre szoruló egyedeinek mentésével. **Évről évre több száz mentett denevér kerül be az Állatkert vadállatmentő központjába.** A tavalyi, 2020-as esztendőben például 11 denevérfaj 398 egyede kapott második esélyt e munkának köszönhetően: ezek az állatok emberi segítség nélkül elpusztultak volna.

A téli hónapokban főleg **telelésben megzavart denevéreknek kell segítséget nyújtani.** A téli nyugalmi időszakban ezek az állatok védett telelőhelyekre húzódnak vissza, ám a télen végzett bontási munkálatok során előfordul, hogy egy-egy ilyen telelőhely napvilágra kerül. Ilyenkor az ott berendezkedett denevérek óriási veszélynek vannak kitéve, hiszen ettől kezdve már nincs semmi, ami a zord időjárásakor megvédené őket, új telelőhelyet pedig már késő keresni. Szerencsés esetben a telelő denevéreket felfedező magánszemélyek vagy építési vállalkozók a törvényi előírásoknak megfelelően értesítik a hatóságokat, és ilyenkor gondoskodni lehet a telelésben megzavart állatok megóvásáról. Előfordul azonban olyan eset is, amikor a telelőhelyükről kibontott, kipiszkált denevéreket sorsukra hagyják. 2014-ben például Békásmegyeren, a Madzsar József utcában lett figyelmes néhány lakó zsákban az utcára kitett, dermedt denevérekre. Ezek az állatok valamilyen szigetelési munka során a panelrésekből kerülhettek elő, erre utalt, hogy az állatok között szigetelőanyag maradványokat is találtak. A hideg időben a zsákba került védett denevérek több mint fele, 118 állat pusztult el. Az életben marad 95 egyedről az Állatkert gondoskodott.

A denevérek aktív időszakában inkább a **sérült, balesetet szenvedett, legyengült, esetleg a szülőktől elkeveredett, odúból kiesett, elárvult denevérek** szoktak segítségre szorulni. A szopós korban lévő, tehát még tejen élő denevérbébi felnevelése különösen nehéz feladat. Az állatok mindenekelőtt nagyon aprók, alig 1,5 grammosak, vagyis nem nyomnak többet, mint három szem zöldborsó. Mivel denevértéjet nemigen lehet szerezni, ezért az Állatkert vadállatmentéssel foglalkozó munkatársai macskatej pótló tápszerral szokták etetni őket. Ehhez persze speciális fecskendőre is szükség van, mert a denevérkölyök apró szájába való cumisüveg nem létezik, ráadásul egy ilyen állat alkalmanként 0,15 ml-nél nem nagyon kaphat többet. Az etetést viszont három óránként ismételni kell, mert ezeknek az állatoknak eléggé gyors az anyagcseréjük. Vigyázni kell arra is, hogy az apróságok ne száradjanak ki, és hogy megfelelően meleg helyen tartsuk őket, nehogy kihűljenek.

Az Állatkert vadállatmentő központjában a telelésben megzavart denevéreket átteleltetik, a sérült, beteg állatokat meggyógyítják, a legyengülteket felerősítik, az elárvultakat pedig felnevelik. A cél minden

esetben az, hogy a mentett állatok végül képesek legyenek emberi segítség nélkül is boldogulni. S amikor ez megtörténik, **a rehabilitált állatokat természetes élőhelyükre engedik vissza.**

Az elmúlt hónapokban is több alkalommal kerültek ki az Állatkertből sikeresen megmentett denevérek. Februárban például két ilyen alkalom is volt. Ezeknél az állatoknál nem volt érdemes megvárni a tavaszt, hanem inkább olyan helyet kerestek a számukra, hol biztonságos körülmények között tovább folytathatják a telelést, és egyúttal egy már meglévő denevérkolóniához tudnak csatlakozni. Február 6-án 89 mentett rőt koraidenevért helyeztek ki a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság kezelésében lévő, kifejezetten denevérvédelmi célokra épített tiszauji denevértoronyba, február 26-án pedig további 102 mentett állat, köztük 86 rőt koraidenevér, 15 fehérszélű törpedenevér és 1 durvavitorlájú törpedenevér csatlakozhatott a sződligeti Nagybaldogasszony-templom tornyában telelő, több fajtából álló denevér kolóniához, amelyet a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai rendszeresen monitoroznak. Az állatok kihelyezését az állatkerti és a nemzeti parki szakemberek mindkét esetben közösen végezték.

A Fővárosi Állat- és Növénykert a segítségre szoruló hazai denevérek mentése mellett a denevérek állatkerti bemutatását, illetve a velük kapcsolatos ismeretterjesztést, szemléletformálást is fontosnak tartja. Az idén 155 éves intézményben világviszonylatban is az elsők között kezdtek el még 1912-ben denevérek tartásával, bemutatásával és szaporításával foglalkozni. Emellett az Állatkert parkja, mint országos jelentőségű védett természeti terület, a hazai denevérfajok számára fontos élőhely is egyben.

* * *

A denevérek – az Antarktisz kivételével – valamennyi kontinensen előfordulnak. Mintegy 1400 fajuk ismert, vagyis az eddig felfedezett emlősállatok több mint egyötöde a denevérek közé tartozik. Európában 46 fajuk őshonos, ebből 28 Magyarországon is előfordul, annak ellenére, hogy hazánk Európa területének alig 1 százalékát teszi ki. Ezért is szokták mondani „denevéres” körökben, hogy Magyarország „denevér nagyhatalom”.

Az 1400 denevérfajból kétszáznál is több, vagyis átlagosan minden hetedik faj számít fenyegetettnek. A hazai fajok mindegyike természetvédelmi oltalom alatt áll, 20 faj védett, 8 pedig fokozottan védett.

A denevérek kiemelkedően fontos szerepet töltenek be a természet háztartásában. Egyrészt a rovarok gyűjtésével segítenek a természetes egyensúly fenntartásában, másrészt a gyümölcsökön, virágporon és nektárokon élő denevérfajok számtalan növény beporzásáért, magjainak széthordásáért „felelnek”. A kutatások szerint 67 növény család van, melynek fő, esetleg kizárólagos beporzója a denevérek közül kerülnek ki, és háromezernél is több olyan növényfaj ismeretes, amelynek magjait elsősorban denevérek hordják szét, terjesztik el.

De nemcsak általában a bioszféra szempontjából fontosak a denevérek, hanem az ember saját közvetlen szempontjai miatt is. Hiszen a denevérek által fogyasztott rovarok között bőven akadnak mezőgazdasági kártevők, sőt olyanok is, amelyek az emberre is veszélyes betegségeket terjesztenek. Van olyan közgazdasági számítás, amely szerint a denevérek évente több mint 23 milliárd dollárnyi pénzben kifejezhető hasznot hajtanak a világ mezőgazdaságnak és egészségügyének.

Kapcsolódó tartalom:

- Mentett denevérek nevelése (kisfilm az Állatkert Youtube-csatornáján) - https://www.youtube.com/watch?v=FM-DrUVW_ew
-